

Valtiovarainministeriö
Sosiaali- ja terveysministeriö

1.6.2021

HE 241/2020 VP**LISÄVASTINE EDUSKUNNAN SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNALLE****Laki hyvinvointialueesta**

Toimivallan siirtäminen (96 §), Asian ottaminen ylemmän toimielimen käsiteltäväksi (97 §) ja oikaisuvaatimus (139 §)

Lakivaliokunta on lausunnossaan esittänyt, että hyvinvointialueesta annettavasta laista poistettaisiin 96 §:n 3 momentti, 97 §:n 5 momentti ja 139 §:n 4 momentti.

Korkeimman hallinto-oikeuden oikeusneuvos Eija Siitari katsoo, että lakiehdotuksessa tulisi säilyttää toisiinsa liittyvät 96 §:n 3 momentti ja 97 §:n 5 momentti.

Valtiovarainministeriö toteaa, että nyt puheena olevien säännösten muodostama kokonaisuus tulisi sovellettavaksi ainoastaan siinä tilanteessa, että sosiaali- ja terveydenhuollon toimialakohteisessa lainsäädännössä erikseen säädettäisiin toimivallan osoittamisesta yksittäiselle viranhaltijalle. Tällä hetkellä voimassa olevassa lainsäädännössä ei ole tällaisia säännöksiä eikä niitä esitetä myöskään jatkossa (HE 56/2021 vp). Näin ollen valtiovarainministeriö katsoo, että väärinkäsitysten välttämiseksi nyt puheena olevien säännösten muodostama kokonaisuus on syytä poistaa lakiehdotuksesta. Lakiehdotuksen 139 §:ssä säädettäisiin siitä, että oikaisuvaatimus viranhaltijan päätökseen käsitellään asianomaisessa toimielimessä, joten muu sääntely näiltä osin ei ole tarpeen.

Valtiovarainministeriö katsoo oikeusneuvos Siitarin tavoin, että edellä mainitun poiston jälkeen hyvinvointialueesta annettavan lain ja kuntalain välille jää nk. otto-oikeuden käyttöön liittyvä epäsymmetria, jota ei ole tarkoitettu ja joka ei ole perusteltu, kun sääntelyidea toimivallan siirtämisen ja muutoksenhaun osalta on muutoin toisiaan vastaava. Näin ollen valtiovarainministeriö esittää, että lakiehdotuksen 97 §:ään lisätään kuntalain 92 §:ää vastaavasti poistettavaksi ehdotetun 5 momentin tilalle uusi 5 momentti seuraavasti:

97 §

Asian ottaminen ylemmän toimielimen käsiteltäväksi

Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa:

- 1) lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus- tai valvontamenettelyä koskevia asioita;
- 2) yksilöön kohdistuvia terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita;
- 3) 54 §:ssä tarkoitettulle hyvinvointialueiden yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset hyvinvointialueet niin sopivat.

Laki sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaanpanosta

Muutoksenhaku (67 §)

Markkinaoikeuden ylituomari Jussi Karttunen on esittänyt, että 2 momentin säännöstä voisi harkita kirjoitettavaksi hieman toisin seuraavasti:

Tämän lain 29 §:n nojalla kokonaisuudessaan mitättömiä ja irtisanottavia sopimuksia koskevat, 30 §:ssä tarkoitettua sopimussakkoehdot, korvausta ja korvauksen takaisinperintää sekä tämän lain nojalla tehtävistä muista sopimuksista aiheutuvat erimielisyydet käsitellään hallintoriita-asioina markkinaoikeudessa. Menettelyyn markkinaoikeudessa hallintoriita-asiaa käsiteltäessä sovelletaan, mitä menettelystä hallinto-oikeudessa hallintoriita-asiaa käsiteltäessä säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Muilta osin ~~menettelyyn sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (100/2013) hankinta-asioista säädetään hankinta-asioiden käsittelystä markkinaoikeudessa ja muutoksenhausta markkina-oikeuden ratkaisuun.~~ Markkinaoikeuden hallintoriita-asiassa antamaan *ratkaisuun* saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Helsingin hallinto-oikeuden ylituomari Ann-Mari Pitkäranta on lausunnossaan esittänyt, että voimaannpanolain 67 §:ssä ei ole huomioitu tilanteita, joissa kyse olisi yksittäisen ehdon mitättömyydestä tai irtisanomisesta.

Sosiaali- ja terveysministeriö esittää, että voimaannpanolain 67 §:n 2 momenttiin lisättäisiin, että hallintoriita-asiana käsiteltäisiin myös yksittäistä sopimusehtoa koskevat riita-asiat. Lisäksi ehdotetaan tehtäväksi markkinaoikeuden esittämät sanamuotomuutokset. Sosiaali- ja terveysministeriön esitys 67 §:n 2 momentin uudeksi sanamuodoksi (poistot ja lisäykset esitetty tässä suhteessa ministeriöiden 26.5.2021 sosiaali- ja terveysvaliokunnalle toimittamassa vastineessa momentista esitettyyn versioon, lisäykset kursivoitu):

67 §

Muutoksenhaku

2 mom.

Tämän lain 29 §:n nojalla mitättömiä ja irtisanottavia sopimuksia **sekä sopimusehtoja** koskevat, 30 §:ssä tarkoitettua sopimussakkoehdot, korvausta ja korvauksen takaisinperintää **koskevat** sekä tämän lain nojalla tehtävistä muista sopimuksista aiheutuvat erimielisyydet käsitellään hallintoriita-asioina markkinaoikeudessa. Menettelyyn markkinaoikeudessa hallintoriita-asiaa käsiteltäessä sovelletaan, mitä menettelystä hallinto-oikeudessa hallintoriita-asiaa käsiteltäessä säädetään oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019). Muilta osin ~~asiassa menettelyyn sovelletaan, mitä oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetussa laissa (100/2013) hankinta-asioista säädetään hankinta-asioiden käsittelystä markkinaoikeudessa ja muutoksenhausta markkinaoikeuden päätökseen.~~ Markkinaoikeuden hallintoriita-asiassa antamaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.